



## **Sosiaali- ja terveydenhuollon Asiakasmaksut 2025**

Täydennetty ja korjattu aluehallituksen 25.11.2024 § 314 ja aluevaltuuston 17.12.2024 § 132 hyväksymiä maksuja.

## Sisällysluettelo

1	Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuissa noudatettavat yleiset periaatteet.....	5
2	Etäpalvelut .....	5
3	Käyttämättä jätetty palvelu .....	6
4	Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun .....	7
5	Maksukatto.....	7
6	Rintamaveteraanien maksuttomat palvelut .....	9
7	Muualla kuin Suomessa asuvalta perittävät maksut.....	10
8	Päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnatut palvelut.....	10
9	Seksuaalisen väkivallan uhrien palvelut.....	10
10	Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset.....	11
11	Terveydenhuollon avohoito .....	11
	11.1 Perusterveydenhuollon avohoidon lääkäripalvelut .....	11
	11.2 Sairaalan poliklinikkamaksu .....	11
	11.3 Kiirevastaanotto ja päivystys.....	12
	11.4 Perusterveydenhuollon hoitajapalvelu .....	12
12	Päiväkirurgia .....	13
13	Terapiapalvelut.....	14
	13.1 Yksilöterapiat .....	14
	13.2 Ryhmäterapiat.....	14
	13.3 Sarjassa annettavat hoidot .....	14
	13.4 Maksuttomat lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut .....	15
14	Kotona annettavat terveyspalvelut .....	15
15	Kotisairaala .....	16
16	Lääkärintodistukset .....	16
17	Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito .....	18
	17.1 Perusterveydenhuollon perusmaksu.....	18
	17.2 Perusterveydenhuollon toimenpidemaksut (Asetus 9 §).....	18
	17.3 Hammaslääketieteen opiskelijoiden perusopetuksen hoitoharjoittelu .....	19
18	Suun ja leukojen erikoissairaanhoido.....	19
19	Lyhytaikainen laitoshoido .....	20
20	Päivä- ja yöhoito laitoksessa .....	21

21	Kuntoutushoito .....	21
22	Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito ja pitkäaikainen laitoshoido .....	21
22.1	Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksu .....	21
22.2	Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat nettotulot .....	22
22.3	Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa .....	23
22.4	Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa .....	25
22.5	Tuloista tehtävät vähennykset erikoissairaanhoidon pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaalla .....	25
23	Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu sekä yhteisöllinen asuminen .....	26
23.1	Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä yhteisöllisestä asumisesta perittävän maksun perusteena olevat bruttotulot .....	28
23.2	Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavassa palvelussa sekä yhteisöllisessä asumisessa .....	29
23.3	Lapsiperheiden säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksu .....	30
24	Muu kuin säännöllinen kotipalvelu ja kotihoito.....	33
24.1	Lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun asiakasmaksu.....	33
24.2	Tilapäisen kotihoidon asiakasmaksu.....	34
24.3	Kotihoidon arviointijakson asiakasmaksu.....	34
24.4	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien lyhytaikaisen asumispalvelun kotihoidon asiakasmaksu .....	34
25	Tukipalvelut ja asumiseen liittyvät palvelut.....	34
25.1	Kuntouttavan päivätoiminnan asiakasmaksu .....	34
25.2	Ateriapalvelu .....	34
25.3	Kauppapalvelu .....	35
25.4	Peseytymispalvelu .....	35
25.5	Turva-auttamispalvelu.....	35
25.6	Yhteisöllisen asumisen siivouspalvelu .....	36
25.7	Yhteisöllisen asumisen pyykkipalvelu .....	36
25.8	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden ateriamaksut.....	36
26	Osavuorokautinen ja tilapäinen perhehoito .....	36
27	Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen .....	37

## Pirkanmaan hyvinvointialue

28	Omaishoidon tuen vapaat .....	37
29	Sosiaalihoitolaian mukainen kuljetuspalvelu .....	37
30	Lastensuojelun asiakasmaksut .....	38

**Vammaispalvelun asiakasmaksut ovat erillisessä asiakirjassa (linkki tiedostoon).**

## **1 Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuissa noudatettavat yleiset periaatteet**

Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen määrittelyssä sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992; laki tai L) ja asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992; asetus tai A).

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (Laki 2 §).

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään joka toinen vuosi.

## **2 Etäpalvelut**

Sosiaali- ja terveystalvuuja voidaan antaa tavanomaisena käyntiasiointina tai digipalveluna/sähköisenä asiointina. Maksullinen etäpalvelu korvaa tavanomaista fyysiseen käyntiasiointiin perustuvan palvelun ja vastaa sisällöllisesti perinteistä henkilökohtaisen käyntiin perustuvaa hoito- tai palvelukontaktia.

Etäpalvelu toteutetaan kaksisuuntaisesti tietoliikenneyhteyden avulla esimerkiksi tietokoneella, älypuhelimella tai tabletilla. Käyntiasiointia korvaava palvelu on lähtökohtaisesti vuorovaikutteista ja on suunnattu asiakkaalle yksilöllisesti.

Mikäli etäpalveluna tuotetulle palvelulle ei ole erikseen hinnastossa määriteltyä maksua, etäpalveluna tuotetusta palvelusta peritään hinnaston mukainen fyysisen käynnin asiakasmaksu. Jos palvelu on hinnaston mukaan maksuton, etäpalveluna tuotettu palvelu on niin ikään asiakkaalle maksuton. Digitaaliset/sähköiset palvelut kerryttävät maksukattoa samalla tavoin kuin perinteiset käyntiin perustuvat palvelut.

Maksullinen palvelu/etäkäynti vaatii terveydenhuollossa aina vahvan tunnistautumisen ja perustuu potilastietojärjestelmään tehtävään kirjaukseen. Anonyymisti annettu terveysneuvonta ja ohjaus ei ole käyntiasiointia korvaavaa maksullista palvelua.

### **3 Käyttämättä jätetty palvelu**

(laki 3 §)

Maksu käyttämättä jätetystä palvelusta

56,70 €/kerta

Maksu peritään silloin, jos asiakas tai hänen edustajansa on varannut vastaanottoajan terveydenhuollon palveluihin tai sosiaali- tai terveydenhuollon lyhytaikaisen hoito- tai asumispalvelupaikan ja on ilman hyväksyttävää syytä ja varattua aikaa tai paikkaa ennalta peruuttamatta jäänyt saapumatta varattuna aikana vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön. Maksu voidaan periä, vaikka itse palvelu olisi maksuton.

Maksu peritään kuitenkin vain, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja asiakkaalle on varauksen yhteydessä ilmoitettu mahdollisuudesta periä tämä maksu sekä annettu ohjeet ajan peruuttamiseksi ennalta. Maksun perimistä sekä ajan tai paikan peruuttamista koskevat tiedot on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää niiden sisällön.

Maksu voidaan periä myös silloin, kun hyvinvointialue on asiakkaan tai tämän edustajan aloitteesta varannut asiakkaalle vastaanottoajan (esim. kutsu määräaikaistarkastukseen) ja asiakas on saanut tiedon tehdystä ajanvarauksesta. Maksua ei periä, jos asiakas on peruuttanut varaamansa ajan tai paikan viimeistään 24 tuntia ennen palvelun alkamista.

Maksua ei periä alle 18-vuotiailta, päihdepalveluihin erikoistuneissa yksiköissä eikä päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnatuissa palveluissa. Perusterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalveluissa järjestetyt mielenterveystyöhön liittyvät avosairaanhoidon palvelut ovat maksuttomia.

## **4 Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun**

(laki 10k §)

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon, pitkäaikaisen laitoshoidon, yhteisöllisen asumisen sekä jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu keskeytyy yhtäjaksoisesti yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta.

Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään edellä mainituilta viideltä päivältä.

Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Poikkeuksena edelliseen, erikoissairaanhoidon laitoshoidossa olevalta ei peritä asiakasmaksua loma-ajoilta. Lähtö- ja paluupäiviltä peritään maksu ja maksuttomuus koskee vain kokonaisia lomapäiviä.

## **5 Maksukatto**

Potilaan maksamille julkisen terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto, joka on 1.1.2024 alkaen 762 euroa toistaiseksi. Maksukatton ylittymisen jälkeen maksukattoon sisältyvät palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia asianomaisen kalenterivuoden loppuun lukuun ottamatta lyhytaikaista laitoshoidoa, josta peritään alennettu hinta.

Maksujen yhteismäärää laskettaessa huomioidaan kalenterivuoden (1.1.–31.12.) aikana kertyneet maksut sen mukaan, milloin asiakas on saanut palvelua, ei sen mukaan, mikä on laskun eräpäivä tai laskun maksupäivä.

Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 762 euroa, ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään kuitenkin 25,10 euron suuruinen hoitopäivämaksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä.

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Terveyspalvelujen käyttäjän on itse seurattava maksukaton täyttymistä.

Maksukattoon lasketaan mukaan maksut seuraavista palveluista:

- 1) terveyskeskuksen avosairaanhoito
- 2) poliklinikan antama tutkimus ja hoito
- 3) päiväkirurgiset toimenpiteet
- 4) suun ja hampaiden tutkimus ja hoito hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta
- 5) suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet
- 6) terveydenhuollon ammattihenkilön antama fysioterapiasta, neuropsykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävä hoito
- 7) sarjassa annettava hoito
- 8) päivä- ja yöhoito
- 9) tilapäinen kotisairaanhoito ja tilapäinen kotisairaalahoido
- 10) lyhytaikainen laitoshoido/laitospalvelu
- 11) terveydenhuoltolain 29 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettu lääkinällisen kuntoutuksen laitospalvelujaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisia palveluja saavalle henkilölle.



## 6 Rintamaveteraanien maksuttomat palvelut

Niiltä, joille on myönnetty rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai todistus miinanraivaustehtäviin osallistumisesta (myöhemmin ”rintamaveteraani”), ei peritä asiakasmaksua seuraavista palveluista:

- hampaiden tarkastus, ehkäisevä hoito, proteettiset toimenpiteet (Asetus 9 §)
- sosiaali- ja terveystieteiden lääkäripalvelu (ml. kiirevastaanotto)
- erikoissairaanhoidon poliklinikkakäynti (ml. päivystyspoliklinikka)
- sarjassa annettavat hoidot
- kotona annettavat terveyspalvelut (ml. kotisairaanhoido)
- kotihoito ja kotipalvelu
- ateriapalvelu (kotiin kuljetettavat ateriat, kohderuokailu, lounassetelit)
- siivouspalvelu
- pyykkipalvelu
- turvapuhelin
- kauppapalvelu
- peseytymis-/saunapalvelu
- asiointi- ja saattajapalvelu
- päiväkeskuspalvelu
- sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut
- jalkahoito
- apuvälineet, kodin pienet muutostyöt omaan vakituiseen asuntoon (tukikahvat, luiskat, kynnysten poistot)
- pihatyöt omaan vakituiseen osoitteeseen (nurmikon leikkaus, lumityöt, rännien puhdistus, puiden pilkkominen)
- sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikainen hoito
- perhehoitajalain mukainen pitkäaikainen perhehoito (pl. asumiseen liittyvät kustannukset mm. vuokra ammatillisessa perhekodissa)
- osavuorokautinen perhehoito
- sosiaalihuoltolain mukainen pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen (pl. asumiseen liittyvät kustannukset mm. vuokra)
- terveydenhuoltolain 24 §:n mukainen lääkinnällinen kuntoutus

## **7 Muualla kuin Suomessa asuvalta perittävät maksut**

Jos asiakkaalla ei ole Suomessa kotikuntaa, peritään hänelle annetusta terveydenhuollon palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu, jollei Suomea sitovasta kansanvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Edellä mainittuja maksua ei peritä tartuntatautilain 44 §:ssä, 45 §:n 1 momentissa ja 47 §:ssä tarkoitetuista rokotuksista yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitetusta kiireellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrättyistä lääkkeistä raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä lukuun ottamatta tilapäisesti Suomessa oleskelevia henkilöitä sekä niitä, jotka saavat kustannuksiin korvausta muun lajin nojalla tai vakuutuksen perusteella.

## **8 Päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnatut palvelut**

(Laki 5 §)

Päihteitä käyttäville, raskaana oleville annettavat neuvola- ja äitiyspoliklinikkapalvelut ovat maksuttomia. Maksua ei myöskään peritä näissä palveluissa tehdyistä lääkärintodistuksista.

Mikäli päihteitä käyttävä, raskaana oleva henkilö tarvitsee raskausaikana terveyspalveluita, jotka eivät suoraan liity raskauteen, peritään näistä palveluista normaalit asiakasmaksut.

## **9 Seksuaalisen väkivallan uhrien palvelut**

(Laki 5 §)

Seksuaalisen väkivallan uhreilta ei peritä asiakasmaksuja silloin, kun tutkimus tai hoitotoimenpiteet liittyvät seksuaalisen väkivallan aiheuttamien somaattisten tai psyykkisten ongelmien hoitoon.

## 10 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset

(Asetus 8b §)

Laboratorio- ja kuvantamistutkimusten maksu sisältyy lääkäripalvelun maksuun tai poliklinikkamaksuun.

Yksityislääkäriin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta Hyvinvointialueen laskutettavaa hoitokäyntiä, peritään enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu erillisen hinnaston mukaan. Cd-levylle potilaan pyynnöstä tallennetuista kuvista peritään 22,70 euron maksu.

## 11 Terveydenhuollon avohoito

### 11.1 Perusterveydenhuollon avohoidon lääkäripalvelut

(Asetus 7 §)

Avosairaanhoidon lääkäripalvelut 28,20 €/käynti

Kerryttää maksukattoa. Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä palvelukerralta kalenterivuoden aikana. Peritään vain yhdeltä palvelukerralta vuorokaudessa, jos käynnin syy on molemmilla kerroilla sama. Maksu peritään myös opiskeluterveydenhuoltoon oikeutettujen sairaanhoidosta. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille ja rintamaveteraaneille.

### 11.2 Sairaalan poliklinikkamaksu

(Asetus 8 §)

Erikoissairaanhoidon poliklinikkamaksu 66,70 €/käynti

Hoitopuhelu 30,90 €/käynti

Kaikkien ammattiryhmien erikoissairaanhoidon vastaanotot ja hoitopuhelut ovat maksullisia psykiatrian poliklinikkaa lukuun ottamatta. Sairaalan poliklinikkamaksu

veloitetaan myös geriatrian poliklinikan hoitajien ja lääkärien vastaanotoista. Hoitopuhelu on maksuton, jos asiakas on sairaalassa laitoshoidossa. Maksut kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille ja rintamaveteraaneille.

### **11.3 Kiirevastaanotto ja päivystys**

(Asetus 7 § ja 8 §)

Perusterveydenhuollon kiirevastaanotto arkisin klo 8–20 28,20 €/käynti

Maksua ei peritä, mikäli asiakas on maksanut jo kolme (3) perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkäripalvelun maksua kyseisen kalenterivuoden aikana.

Perusterveydenhuollon kiirevastaanotto arkisin klo 20–8,  
lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivisin 38,70 €/käynti

Maksu peritään myös henkilöltä, joka on jo maksanut kolme 28,20 €:n suuruista lääkäripalvelumaksua.

Tays päivystyspoliklinikat Acuta ja Valkeakoski kaikkina aikoina 66,70 €/käynti

Maksu peritään lääkärikäynnistä sekä hoitajavastaanotosta (myös psykiatrinen sairaanhoitaja) silloin, kun se korvaa lääkärikäynnin päivystyksessä. Maksu peritään myös lääkärin antamasta etäpäivystyspalvelusta, mikäli se korvaa lääkärikäynnin päivystyksessä.

Maksut kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille ja rintamaveteraaneille.

### **11.4 Perusterveydenhuollon hoitajapalvelu**

Laki 5 §

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotto maksuton

Perusterveydenhuollossa sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään lääkäripalvelumaksu kohdan 11.1. mukaisesti.

Perusterveydenhuollossa avohoitona järjestetty mielenterveystyö eri hoitomuotoineen on maksutonta kaiken ikäisille asiakkaille.

Maksua ei peritä rokottamisesta tai rokotteista (rokoteaineista), mikäli rokottaminen perustuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräykseen perustuvasta perussairaudesta vuoksi tarpeellisesta rokottamisesta (ts. kun rokottaminen kuuluu potilaan sairauden hoitoon).

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä rokottamisesta (toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä), mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan ja matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

## **12 Päiväkirurgia**

(Asetus 8a §)

Toimenpidemaksu 218,70 €

Jos hoito jatkuu seuraavaan päivään, peritään hoidosta lisäksi hoitopäivämaksu, ks. kohta 19.

Kerryttää maksukattoa. Peritään myös alle 18-vuotiailta, ellei toimenpidettä tehdä polikliinisesti.

## 13 Terapiapalvelut

### 13.1 Yksilöterapiat

(Laki 5 §)

Yksilöterapia 18,60 €/kerta

- fysioterapia
- neuropsykologinen kuntoutus
- ravitsemusterapia
- jalkojenhoito
- puheterapia
- toimintaterapia
- muut näihin rinnastettavat toimintakykyä parantavat ja ylläpitävät hoidot

Kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille. Allasterapiasta peritään lisäksi uimahalli- tai allasmaksu.

### 13.2 Ryhmäterapiat

Ryhmäterapia 6,00 €/kerta

Ryhmäterapia, sis. allasmaksun 10,00 €/kerta

Kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille. Altaassa annettavasta ryhmäterapiasta peritään lisäksi uimahalli- tai allasmaksu.

### 13.3 Sarjassa annettavat hoidot

(Asetus 11 §)

Sarjassa annettava hoito tai kuntoutussuunnitelman mukainen kuntoutuskokonaisuus, myös kotikäynteinä 18,60 €/kerta

Perusterveydenhuollossa sarjahoitomaksu voidaan periä

- fysioterapiasta
- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta

Erikoissairaanhoidossa sarjahoitomaksu voidaan periä

- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- jatkuvasta dialyysihoidosta
- hyposensibilisaatiohoidosta
- puuehoidosta
- äänihäiriöhoidosta
- säde- ja sytostaattihoidosta
- muusta vastaavasta hoidosta

Kerryttävät maksukattoa. Peritään enintään 45 kerrasta kalenterivuodessa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille ja rintamaveteraaneille.

### **13.4 Maksuttomat lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut**

Asiakasmaksulain 5 §:n 6-kohdan mukaan terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitettuun lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluva neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus sekä asiakasmaksulain 5 §:n 7-kohdan mukaan terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitetun lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet, niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto ovat maksuttomia terveydenhuollon palveluja.

## **14 Kotona annettavat terveyspalvelut**

(Asetus 3 §)

Lääkärin tai hammaslääkärin kotikäynti 25,80 €/käynti

Geriatrian poliklinikan lääkärin kotikäynti 66,70 €/käynti

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, suuhygienistin, hammashoitajan tai kohdassa 13.1. mainittujen terapeuttien

tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön kotikäynti 16,40 €/käynti

Kotikuntoutuksen etävastaanotto 18.60 €/käynti

Toimintakyvyn arviointiin, apuvälineisiin ja asiakkaan ja hoitohenkilökunnan ohjaukseen liittyvät käynnit ovat maksuttomia.

Kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille ja rintamaveteraaneille. Koskee myös tilapäistä kotisairaanhoidoa. Neuvolaterveydenhoitajan kotikäynti on maksuton.

## 15 Kotisairaala

Hoitajakäynti 16,40 €/käynti

Sarjassa annettavasta hoidosta hoitajakäynti 18,60 €/käynti

Lääkärikäynti 25,80 €/käynti

Kotisairaalapalvelu korvaa lyhytaikaisen laitoshoidon. Vuorokaudessa peritään enintään 49,20 euroa. Vuorokausimaksun kertymään lasketaan myös lääkärikäyntien maksut. Maksuun sisältyvät lääkkeet ja hoitotarvikkeet.

Kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille ja rintamaveteraaneille.

## 16 Lääkärintodistukset

(Asetus 23 §)

Erikoissairaanhoidosta annetut todistukset korkeintaan 56,70 €/todistus

Perusterveydenhuollosta annetut, hoitoon liittymättömät todistukset 56,70 €/todistus

Ajokorttitodistus 68,10 €/todistus

Lisäksi peritään poliklinikkamaksu tai käyntimaksu.

Perusterveydenhuollossa ei peritä maksua hoitoon liittyvistä todistuksista tai lausunnoista. Valmiiksi laadituista todistuksista peritään asiakkaalta maksu, vaikka hän peruisi



todistuspyynnön myöhemmin. Maksut peritään myös alle 18-vuotiailta, eivätkä ne kerrytä maksukattoa.

**Perusterveydenhuollossa** maksuttomia todistuksia ovat:

- erityiskorvattavia lääkkeitä, sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten annettu B-lausunto. Kuntoutusrahaa ja muita taloudellisia etuuksia varten laaditut todistukset ovat maksullisia.
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten). Maksuton myös erikoissairaanhoidosta annettuna.
- todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- todistus tartuntataudista
- joukkorokotustodistus
- neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat on määrännyt/lähettänyt asiakkaan palveluskelpoisuustutkimukseen.
- kuolintodistus
- matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- todistus invalidipysäköintitunnusta varten
- todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja steriloiminen)
- ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava lääkärinlausunto työttömälle
- viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

## 17 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

### 17.1 Perusterveydenhuollon perusmaksu

(Asetus 9 §)

suuhygienisti	13,80 €/käynti
hammaslääkäri	17,90 €/käynti
erikoishammaslääkäri	26,30 €/käynti

Perusmaksun lisäksi peritään voimassa olevan terveydenhuollon toimenpideluokituksen tutkimus- ja hoitomaksut vaativuuden mukaan, ks. kohta 17.2.

Kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille.

### 17.2 Perusterveydenhuollon toimenpidemaksut (Asetus 9 §)

Vaativuusluokka: 0–2	11,50 €
Vaativuusluokka: 3–4	25,80 €
Vaativuusluokka: 5–7	51,20 €
Vaativuusluokka: 8–10	75,00 €
Vaativuusluokka: 11–	105,20 €

#### Proteettiset toimenpiteet:

Proteesin pohjaus	75,00 €
Proteesin korjaus	51,20 €
Akryyliosa- tai kokoproteesi	250,90 €
Kruunut ja sillat/hammas	250,90 €
Rankaproteesi	304,50 €

Lisäksi peritään proteesien valmistuksesta aiheutuvat hammastekniset kustannukset.

Erikoismateriaaleista voidaan periä enintään todellisia kustannuksia vastaava maksu.

Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus on löydettävissä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen nettisivuilta osoitteesta [thl.fi/suun-terveydenhuollon-toimenpideluokitus/](http://thl.fi/suun-terveydenhuollon-toimenpideluokitus/)

Kerryttävät maksukattoa hammasteknisiä kustannuksia lukuun ottamatta. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille. Rintamaveteraaneilta ei peritä maksua hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta, proteettisen hoidon toimenpiteistä eikä proteettisen hoidon hammasteknisistä kustannuksista.

Jos potilas annettujen käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi on aiheuttanut oikomislaitteen häviämisen tai vahingoittumisen, voidaan häneltä periä uuden oikomislaitteen hankkimisesta tai vahingoittuneen laitteen korjaamisesta aiheutuneet hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina. Maksu voidaan periä myös alle 18-vuotiailta.

Hammaskuva 11,50 € / kuva

Panoraamaröntgen 25,80 € / kuva

Kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille.

### **17.3 Hammaslääketieteen opiskelijoiden perusopetuksen hoitoharjoittelu**

Turun yliopistossa hammaslääketiedettä opiskelevien hoitoharjoittelussa antamasta proteettisen hoidon kliinisestä osuudesta peritään 20 % tavanomaista alhaisempi asiakasmaksu. Juurihoidoissa ja proteettisissa hoidoissa peritään käyntimaksu vain ensimmäiseltä käynniltä.

## **18 Suun ja leukojen erikoissairaanhoito**

(Asetus 8 § ja 9a §)

Poliklinikkamaksu 66,70 €/käynti

Peritään myös perusterveydenhuollon yksikössä annetusta suun ja leukojen erikoissairaanhoidosta kohdissa 17.1.–17.3. kerrottujen maksujen sijaan silloin kun tutkimuksen ja hoidon perusteena on

- hampaiston, leukojen ja kasvojen kehityshäiriö
- vaikea, toimintaa häittävä laaja-alainen synnynnäinen hampaistonpuutos tai kehityshäiriö
- pään ja leukojen alueen kiputila
- kaulan ja pään alueen säteilytys tai sytostaattihoito
- muun kun hammassairauden takia välttämätön suun hoito

Kerryttävät maksukattoa. Palvelu on maksuton alle 18-vuotiaille.

## 19 Lyhytaikainen laitoshoido

(Asetus 12 § ja 26a §)

Maksu hoidosta ja ylläpidosta, lähisairaalat ja Tays	66,90 €/hoitopäivä
Maksu hoidosta ja ylläpidosta psykiatrian toimintayksikössä ja sairaalan safe house-toiminnassa	30,70 €/hoitopäivä
Maksu hoidosta ja ylläpidosta laitoksessa annettavassa päihdevieroituksessa	30,70 €/hoitopäivä
Maksukaton ylittymisen jälkeen	25,10 €/hoitopäivä

Kerryttävät maksukattoa. Peritään alle 18-vuotiailta enintään seitsemältä (7) vuorokaudelta kalenterivuodessa. Ei peritä mielenterveyslain (1116/1990) 9 §:n perusteella järjestetyn tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua ei tarkkailun perusteella määrätä mielenterveyslain 8 §:ssä tarkoitettuun tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Maksukaton täyttymisen jälkeen asiakasmaksua ei peritä psykiatrisessa toimintayksikössä, safe-house -toiminnassa eikä laitoksessa annettavassa päihdevieroituksessa.

Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy. Jos asiakas siirtyy Pirkanmaan hyvinvointialueen sisällä laitoshoidosta välittömästi asumispalveluyksikköön, ei lähettävä yksikkö peri maksua lähtöpäivältä

## **20 Päivä- ja yöhoito laitoksessa**

(Asetus 13 §)

Maksu päivä- tai yöhoidosta 30,70 €/hoitopäivä

Kerryttävät maksukattoa. Alle 18-vuotiailta peritään enintään seitsemältä (7) vuorokaudelta kalenterivuodessa. Ei peritä perusterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalveluiden avopalveluista. Psykiatrian päiväsairaaloiminnassa hoitoon liittyvästä osittaisesta ylläpidosta voidaan periä maksu 30,70 €.

## **21 Kuntoutushoito**

Vammaisen henkilön kuntoutushoidon maksu (Asetus 14 §) 23,00 €/hoitopäivä

Laitoksessa toteutettava päihdekuntoutus 23,00 €/hoitopäivä

Maksukaton täyttymisen jälkeen maksuton

Kerryttää maksukattoa. Peritään alle 18-vuotiailta enintään seitsemältä (7) vuorokaudelta kalenterivuodessa.

## **22 Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito ja pitkäaikainen laitoshoido**

Palvelu katsotaan pitkäaikaiseksi silloin, kun sen arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Hyvinvointialue saa tällöin periä asiakkaalta tulosidonnaisen maksun (Laki 7b §).

Asiakkaan ollessa lyhytaikaisessa palvelussa maksu peritään asiakkaan saaman palvelun mukaisesti, vaikka palvelu olisikin kestänyt vähintään kolme kuukautta.

### **22.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksu**

(Laki 7c §)

Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan

määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty kohdissa 22.3. ja 22.4. mainitut vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty kohdissa 22.3. ja 22.4. mainitut vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on

- ikäihmisten pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa vähintään 182 €/kk
- mielenterveys- ja päihdekuntoutujien pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa vähintään 250 €/kk
- pitkäaikaisessa perhehoidossa vähintään 182 €/kk
- pitkäaikaisessa laitoshoidossa vähintään 122 €/kk

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa tarkemmin säädetään.

## **22.2 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat nettotulot**

(Laki 10b §)

- eläkkeet, ilman rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää
- eläkettä saavan hoitotuki, ilman veteraanilisää

- ansio- ja palkkatulot ja muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- alle 16-vuotiaan vammaistuki
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- opintojen johdosta suoritettavat apurahat ja muut vastaavat avustukset, siltä osin kun ne ovat veronalaista tuloa
- muut lain sallimat jatkuvat tai vuosittain toistuvat ansiotulot
- pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko, osinko- ja vuokratulot (kulut vähennettyinä)
- laskennallinen metsätulo (Laki 10i §)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

#### **Tulona ei oteta huomioon**

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta vammaistukia ja eläkettä saavan hoitotukea), joita ovat esimerkiksi
- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuudet (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

#### **22.3 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa**

(Laki 10 c §)

Ennen kuin kohdan 22.1. maksu määrätään, asiakkaan kuukausituloista vähennetään seuraavat kustannukset:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset (elatusapua ei

vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista)

- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka asiakkaan on suoritettava rahana
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot määrääjän pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon tai pitkäaikaiseen laitoshoittoon siirtymisestä alkaen seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut korkeintaan kuuden kuukauden ajan.
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta.
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (651/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta.

Asumismenoina huomioidaan asiakkaan osuus: asunto-osakkeen hoitovastike, asuntolainan korot, lämmitys, nuohous, vesimaksun perusosa, kiinteistövero, tonttivuokra, pakollinen kotivakuutus, hulevesimaksu, omistusasunnon pääomavastike sekä kulut, jotka mahdollistavat järjestelyt asunnosta luopumiseksi: sähkömaksut, tienhoitomaksut ja tien aurausmaksu talvella.

Lisäksi asiakkaan tuloista voidaan vähentää ulosottoviranomaisen maksusuunnitelman mukainen kuukausierä siltä osin kuin se tehdään suoraan asiakasmaksuun vaikuttavista tuloista ja jos se vaarantaa asiakkaan käyttövaran.



## **22.4 Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa**

(Laki 10 d §)

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksun suuruudesta päätettäessä vähennetään maksun perusteena olevista tuloista kohtuulliset asumismenot, joita ympärivuorokautisesta palveluasumisesta aiheutuu.

Asumismenoista vähennetään valtion varoista maksettava asumistuki.

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksun suuruudesta päätettäessä vähennetään maksun perusteena olevista tuloista:

- Terveystieteiden ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla kuitenkin enintään sairausvakuutuslaissa mainitun vuosiomavastuun suuruisena.
- Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään siltä osin, kun lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeelliseksi. Nämä kustannukset huomioidaan asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella. Selvityksessä on esitettävä apteekista saatava listaus asiakkaan reseptiostoista tai lääkemääräys tai terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä kirjaus (esim. Omakannasta), josta selviää, että valmiste on tarpeellinen asiakkaan terveydelle.

## **22.5 Tuloista tehtävät vähennykset erikoissairaanhoidon pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaalla**

Edellisten vähennysten lisäksi erikoissairaanhoidon psykiatrisessa tai kehitysvammahuollon pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien asiakkaiden tuloista voidaan vähentää

- todelliset, välttämättömät ja kohtuulliset asumismenot toistaiseksi ilman asiakasmaksulain 10 c §:n määrittämää määräaikaan laitoshoitoon siirtymisestä alkaen.
- puhelinkulut, kiinteänä summana 15 €/kk,
- hoitosuunnitelman mukaiset matkakustannukset julkisella kulkuneuvolla.
- Pienituloiselle potilaalle (, jolla on minimikäyttövara 122,00 €) huomioidaan harkinnanvaraisesti vähennyksenä lomarahaa hoitosuunnitelman mukaisilta lomapäiviltä, kotikunnan kalleusryhmän toimeentulotukinormin perusosan mukaisesti.
- opintolainan korot

## **23 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu sekä yhteisöllinen asuminen**

(Laki 7b § ja 10e §)

Palvelusta peritään kuukausimaksu, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Palvelusta peritään maksukyvyyn mukainen maksu, jos asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta (jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu). Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, käytetään maksua määrättäessä maksuprosenttia, joka vastaa keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin. Säännöllisen kotihoidon asiakassuunnitelmaan kirjattavan käynnin minimikesto on 10 min.

Säännöllisen kotihoidon käyntejä voidaan toteuttaa myös etäpalveluna. Säännöllisen kotihoidon asiakkaan etäkäynnin aika lasketaan kotihoidon palvelutunteihin asiakasmaksua määriteltäessä.

## Pirkanmaan hyvinvointialue

Asiakasmaksun suuruudesta päätettäessä asiakkaan kuukausituloina huomioidaan tulorajan yli menevä bruttotulo. Tuloraja määräytyy perheeseen mukaan seuraavasti:

Perheen koko	1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä	≥6 henkilöä
Tuloraja €/kk	653	1 205	1 891	2 338	2 830	3 251

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 389 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Maksuprosentit ovat seuraavat (maksuprosentti perheen koon mukaan):

Palvelutunnit kuukaudessa	1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä	≥6 henkilöä
≤ 4 tuntia	8,0 %	7,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %
5	10,0 %	8,75%	7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %
6	12,0 %	10,5 %	9,0 %	9,0 %	9,0 %	9,0 %
7	14,0 %	12,25 %	10,5	10,5	10,5	10,5 %
8	16,0 %	14,0 %	12,0 %	12,0 %	12,0 %	12,0 %
9	17,0 %	14,75 %	12,5 %	12,5 %	12,5 %	12,0 %
10	18,0 %	15,5 %	13,0 %	13,0 %	13,0 %	12,0 %
11	19,0 %	16,25 %	13,5 %	13,5 %	13,5 %	12,0 %
12	20,0 %	17,0 %	14,0 %	14,0 %	14,0 %	12,0 %
13	21,0 %	17,75 %	14,5 %	14,5 %	14,0 %	12,0 %
14	22,0 %	18,5 %	15,0 %	15,0 %	14,0 %	12,0 %
15	23,0 %	19,25 %	15,5 %	15,5 %	14,0 %	12,0 %
16	24,0 %	20,0 %	16,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
17	24,5 %	20,5 %	16,5 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
18	25,0 %	21,0 %	17,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
19	25,5 %	21,5 %	17,5 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
20	26,0 %	22,0 %	18,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
21	26,5 %	22,5 %	18,5 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
22	27,0 %	23,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
23	27,5 %	23,5 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %

## Pirkanmaan hyvinvointialue

24	28,0 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
25	28,5 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
26	29,0 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
27	29,5 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
28	30,0 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
29	30,5 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
30	31,0 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
31	31,5 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
32	32,0 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
33	32,5 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
34	33,0 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
35	33,5 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
36	34,0 %	24,0 %	19,0	16,0	14,0 %	12,0 %
37	34,5 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %
38 tai enemmän	35,0 %	24,0 %	19,0 %	16,0 %	14,0 %	12,0 %

Asiakkaalta voidaan periä lisäksi erillinen maksu asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluista tai asumispalveluun liittyvistä palveluista kohdan 25 mukaisesti.

### **23.1 Jatkuva ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä yhteisöllisestä asumisesta perittävän maksun perusteena olevat bruttotulot**

(Laki 10 f)

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon seuraavat asiakkaan ja hänen puolisonsa tulot:

- veronalaiset ansio-, palkka- ja palkkiotulot
- eläkkeet, ilman rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää
- eläkettä saavan hoitotuki, ilman veteraanilisää
- verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki

- alle 16-vuotiaan vammaistuki
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- opintojen johdosta suoritettavat apurahat ja muut vastaavat avustukset, siltä osin kun ne ovat veronalaista tuloa
- muut lain sallimat jatkuvat tai vuosittain toistuvat ansiotulot
- pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko, osinko- ja vuokratulot (kulut vähennettyinä)
- laskennallinen metsätulo (Laki 10i§)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

### **Tulona ei oteta huomioon**

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea), joita ovat esimerkiksi
  - lapsilisä
  - kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
  - sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
  - toimeentulotuki
  - veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Asiakasmaksua määriteltäessä veronalaisina tuloina voidaan huomioida myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto ennakkoperintälain nojalla vuosittain antamissaan päätöksissä ennakonpidätyksen ja ennakkokannon laskentaperusteista määrää.

### **23.2 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavassa palvelussa sekä yhteisöllisessä asumisessa**

(Laki 10g § ja 10c §)

Ennen kuin kohdan 23 maksu määrätään, asiakkaan kuukausituloista vähennetään seuraavat kustannukset:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset (elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista)
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka asiakkaan on suoritettava rahana
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot määrääjän tuettuun asumiseen tai pitkäaikaiseen yhteisölliseen asumiseen siirtymisestä alkaen seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut korkeintaan kuuden kuukauden ajan.
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta.
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (651/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta.

Asumismenoina huomioidaan asiakkaan osuus: asunto-osakkeen hoitovastike, asuntolainan korot, lämmitys, nuohous, vesimaksun perusosa, kiinteistövero, tonttivuokra, pakollinen kotivakuutus, hulevesimaksu, omistusasunnon pääomavastike sekä kulut, jotka mahdollistavat järjestelyt asunnosta luopumiseksi: sähkömaksut, tienhoitomaksut ja tien aurausmaksu talvella.

### **23.3 Lapsiperheiden säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksu**

Lapsiperheiden säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksu määräytyy Asiakasmaksulain 10 e §:n mukaan, jossa säädetään jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävästä maksusta. Asiakasmaksun suuruuteen vaikuttavat palvelutuntien

## Pirkanmaan hyvinvointialue

määrä, perheen koko ja bruttotulot. Asiakasmaksun suuruudesta päätettäessä kuukausituloina huomioidaan tulorajan yli menevä bruttotulo. Jos perheen tulot jäävät alle asiakasmaksulain mukaisen tulorajan, ei kotipalvelusta peritä maksua.

Säännöllisellä lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan asiakasmaksulain 7 b §:n mukaisesti vähintään kerran viikossa (minimissään 2 tuntia) annettua palvelua, jonka arvioidaan kestävän tai se on kestänyt kaksi kuukautta. Säännöllistä kotipalvelua ei myönnetä alle 8 tuntia / kk.

Maksuprosenttitaulukko koskettaa vain säännöllistä lapsiperheiden kotipalvelua.  
(Prosenttiosuus tulorajan yli menevistä bruttotuloista)

Perheen koko	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä	≥6 henkilöä
Tuloraja, euroa/kk	1205	1891	2338	2830	3251

Maksuprosentti perheen koon mukaan.

Palvelutunnit kuukaudessa	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä	≥6 henkilöä
8	9 %	7 %	7 %	7 %	7 %
9	10 %	8 %	8 %	8 %	7 %
10	11 %	8 %	8 %	8 %	7 %
11	11 %	9 %	9 %	9 %	7 %
12	12 %	9 %	9 %	9 %	7 %
13	13 %	10 %	10 %	9 %	7 %
14	14 %	10 %	10 %	9 %	7 %
15	14 %	11 %	11 %	9 %	7 %
16	15 %	11 %	11 %	9 %	7 %
17	16 %	12 %	11 %	9 %	7 %
18	16 %	12 %	11 %	9 %	7 %
19	17 %	13 %	11 %	9 %	7 %
20	17 %	13 %	11 %	9 %	7 %
21	18 %	14 %	11 %	9 %	7 %
22	18 %	14 %	11 %	9 %	7 %

## Pirkanmaan hyvinvointialue

23	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
24	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
25	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
26	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
27	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
28	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
29	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
30	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
31	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
32	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
33	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
34	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
35	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
36	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
37	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %
38+	19 %	14 %	11 %	9 %	7 %

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 389 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Maksun määräytymisen osalta perittävän maksun perusteena olevista kuukausituloista kerrotaan kohdassa 23.1. ja tuloista tehtävistä vähennyksistä kohdassa 23.2.

Lapsiperheiden säännöllisestä kotipalvelusta ei peritä maksua, mikäli palvelu kuuluu lapsiperheiden sosiaalityön, lastensuojelun tai vammaispalvelun asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin ja/tai palvelusuunnitelman mukaisiin palveluihin. Asiakasmaksua ei peritä, mikäli asiakasperhe saa toimeentulotukea.

### **Maksun alentaminen ja maksuvapautus**

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 11 §:n mukaan lapsiperheiden kotipalvelusta asiakkaan maksukyvyn mukaan määrätty maksu voidaan jättää perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa perheen



toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista. Maksun alentamisesta tai maksuvapautuksesta asiakkaalla on oikeus saada erillinen päätös.

Asiakkaan anomuksesta, asiakasmaksua voidaan alentaa harkinnanvaraisesti. Maksun alentamisessa lasketaan järjestelmällisesti vähennysten jälkeen bruttotuloista laskettavan maksuprosentin suuruutta. Maksualentamisessa ja maksuvapautuksissa huomioidaan muun muassa toistuvaistulon ulosmittaus ja velkajärjestelyn maksuohjelman mukaiset summat.

### **Säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun maksukeskeytys**

Asiakasmaksulain 10 k §:n mukaan hyvinvointialue saa periä 7 c ja 10 e §:ssä säädetyn maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yhtäjaksoisesti yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

## **24 Muu kuin säännöllinen kotipalvelu ja kotihoito**

### **24.1 Lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun asiakasmaksu**

Asiakasmaksu 6,80 €/tunti

Minimilaskutusaika on kaksi (2) tuntia, jonka jälkeen laskutetaan seuraavalta alkavalta puolelta tunnilta 30 minuutin tarkkuudella. Enimmäismaksu on 34 €/päivä.

Peruuttamatta jätetystä käynnistä ei peritä asiakasmaksua.

Jos lapsiperheiden kotipalvelua annetaan enintään kerran viikossa kahden kuukauden ajan, lapsiperheiden kotipalvelun on tilapäistä. Palvelun tarpeen vähentyessä, voidaan tehdä lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun kahden kuukauden jatkopäätös.

Asiakkaalla on mahdollisuus saada palvelua myös palvelusetelillä.

## **24.2 Tilapäisen kotihoidon asiakasmaksu**

Hoitajakäynti 16,40 €/käynti

Ei kerrytä maksukattoa.

## **24.3 Kotihoidon arviointijakson asiakasmaksu**

Hoitajakäynti 16,40 €/käynti

Maksu peritään enintään kahdelta käynniltä vuorokaudessa. Arviointijakson kesto on enintään neljä viikkoa (28 vrk). Ohjaus-, neuvonta- ja arviointikäynnit ovat maksuttomia.

## **24.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien lyhytaikaisen asumispalvelun kotihoidon asiakasmaksu**

Asiakasmaksu 16,40 €/tunti

## **25 Tukipalvelut ja asumiseen liittyvät palvelut**

(Laki 10 h §)

### **25.1 Kuntouttavan päivätoiminnan asiakasmaksu**

Koko päivä 19,60 €/kerta

Osapäivä 11,30 €/kerta

Kuljetusmaksu / yhdensuuntainen matka 3,70 €

### **25.2 Ateriapalvelu**

Kotiin vietävä ateriapalvelu (lounas) 10,80 €/ateria

Kotiin vietävät ateriat ovat lounasaterioita. Palvelu myönnetään siten, että asiakkaalle toimitetaan vähintään kolme (3) lounasateriaa viikossa.

Asumispalveluiden ateriapäivä 18,25 €/vrk

Asumispalveluiden ateriapäivä sisältää aamupalan, lounaan päiväkahvin/välipalan, päivällisen ja iltapalan. Palvelu myönnetään yhteisöllisen asumisen asiakkaille.

### 25.3 Kauppapalvelu

Palvelumaksu 16,50 €/kerta

### 25.4 Peseytymispalvelu

Peseytymispalvelu asiakkaan kotona sisältyy säännöllisen kotihoidon palvelusuunnitelmaan ja se sisältyy kotihoidon maksuun. Erillisellä palvelutarpeen arviointiin perustuvalla harkinnalla voidaan myöntää määräaikainen peseytymispalvelu kodin ulkopuolella, jolloin palvelusta peritään erillinen maksu.

Palvelumaksu 8,90 €/kerta

Lisäksi tarvittavista kuljetuksista peritään erillinen kuljetusmaksu 3,70 €/yhdensuuntainen matka.

### 25.5 Turva-auttamispalvelu

Turva- auttamispalvelu 35,00 €/kk

Mikäli samassa taloudessa on kaksi käyttäjää, on toisen käyttäjän maksu 17,00 €/kk.

Maksuun sisältyy turvapuhelinlaitteisto, hälytysten ympärivuorokautinen vastaanotto, avuntarpeen arviointi ja turva-auttajan antama apu. Turva-auttamispalvelun kuukausimaksuun sisältyy turvapuhelinlaitteen edellyttämä liittymämaksu.

Erillinen maksu peritään seuraavista lisälaitteista ja palveluista:

- hellahälytin 5,00 €/kk
- ovivalvontalaite 20,00 €/kk
- älykäs ovivalvontalaite 30,00 €/kk
- turvapuhelimen ja lisälaitteiden asennusmaksu 30,00 €

Turvapuhelimen ja lisälaitteiden asennusmaksu peritään vain kerran, vaikka laitekokonaisuutta asennettaisiin useampana erillisenä kertana.

## 25.6 Yhteisöllisen asumisen siivouspalvelu

Siivouspalvelusta perittävä maksu 36,90 €/tunti

Yhteisöllisen asumisen siivouspalvelun asiakasmaksua vastaava maksu peritään tilanteissa, jossa asiakkaalle myönnetään harkinnanvaraisena määräaikaisena kotihoidon tukipalveluna siivouspalvelu.

## 25.7 Yhteisöllisen asumisen pyykkipalvelu

Pyykkipalvelusta perittävä maksu 10,30 €/kerta

Yhteisöllisen asumisen pyykkipalvelun asiakasmaksua vastaava maksu peritään tilanteissa, jossa asiakkaalle myönnetään harkinnanvaraisena määräaikaisena kotihoidon tukipalveluna pyykkipalvelu.

## 25.8 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden ateriamaksut

Asumispalveluiden ateriapalvelu

- ateriapaketti 14,90 €/vrk

Yksittäiset ateriat

- aamupala 1,40 €/kpl
- lounas 5,40 €/kpl
- päiväkahvi 1,40 €/kpl
- päivällinen 5,30 €/kpl
- iltapala 1,40 €/kpl

## 26 Osavuorokautinen ja tilapäinen perhehoito

Kokopäivähoito 34,00 €/hoitopäivä

Osavuorokautinen hoito (enintään 6 h) 19,60 €/hoitopäivä

## **27 Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen**

Kokopäivähoito 34,00 €/hoitopäivä

Osavuorokautinen hoito (enintään 8 h) 19,60 €/hoitopäivä

Hoitopäivämaksu peritään tulo- ja lähtöpäivältä (pl. omaishoidon tuen vapaa). Jos asiakas siirtyy lyhytaikaisesta asumisesta laitoshoitoon, asiakasmaksua ei peritä lähtöpäivältä.

Maksu sisältää jakson aikaisen hoivan, asumisen ja ateriat.

## **28 Omaishoidon tuen vapaat**

(Laki 6b §)

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikainen asiakasmaksu 12,80 €/vrk

## **29 Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu**

Asiakasmaksut peritään seuraavasti:

### **Nyssen vyöhykealue (Tampereen seudun joukkoliikenne)**

Aikuiset maksavat Nyssen kertalipun hinnan. Hinnoittelu perustuu joukkoliikenteen maksuun kertalipulla maksettaessa (lähimaksu tai Nysse-mobiili).

Tällä hetkellä voimassa olevat asiakasmaksut ovat erillisessä maksutaulukossa, johon päivitetään Nyssen mahdolliset korotukset tai muutokset. Uudet asiakasmaksut astuvat voimaan pääsääntöisesti Nyssen muutoksia seuraavan kuukauden alusta.

### **Nyssen vyöhykealueen ulkopuolinen alue**

Asiakasmaksut perustuvat kilometrivyöhykkeisiin. Asiakasmaksut alkavat joukkoliikenteen kertalipun hintaa vastaavasta maksusta ja nousevat kilometrimäärän kasvaessa.

Asiakasmaksut seuraavat Nyssen taksojen mahdollisia korotuksia ja muutoksia.

Tällä hetkellä voimassa olevat hinnat ovat erillisessä maksutaulukossa, johon päivitetään Nyssen mahdolliset korotukset tai muutokset. Uudet asiakasmaksut astuvat voimaan pääsääntöisesti Nyssen muutoksia seuraavan kuukauden alussa.

### **Kuljetuspalvelujen omavastuiden poikkeukset**

- lapsi 7-16 vuotta: 50 % aikuisen asiakasmaksusta
- nuori 17-24 vuotta: 75 % aikuisen asiakasmaksusta
- työmatkojen asiakasmaksu: 50 % aikuisen asiakasmaksusta
- opiskelumatkojen asiakasmaksu: 0 €
- työ- ja päivätoiminnan sekä työllistymistä tukevan toiminnan asiakasmaksu: 0 €

### **30 Lastensuojelun asiakasmaksut**

(Laki 7 § ja Asetus 20 §)

Lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta lukuun ottamatta laitoshuoltoa.

Sen sijaan maksua voidaan periä lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista. Maksua määriteltäessä huomioidaan asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat.

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu voi olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §: n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen.

Lapsen tai nuoren tuloista perittävä maksu kuukaudessa enintään 2 048,60 €



Seuraa meitä somessa.